

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; helyg-díj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, helyg-díjjal, nyugta-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlét: soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmontellon levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

A szövetkezetekről.

Több mint egy évtizede kitartóan munkál és küzd hazánkban egy önzetlen lelkes kis sereg.

Országszerte saját felelősségére és költségére községenként külön-külön hitelszövetkezeteket alapít, azokat szeretettel neveli, pénzzel ellátja, dédelgeti, ellenőrzi, az ügyvezetésbe betanítja és ha már elég erősek, hogy saját lábukon megéljenek, szárnyra boesátja.

Igazi szülői meleg szeretettel úgy bánik e szövetkezetekkel, mint egy jó édes atya gyermekeivel.

Eredményt is ért el e sereg, mert hazánkban több mint ötszáz községen, több mint százezer ember áll és dolgozik a szövetkezeti zászló alatt. — Ezek a kis szövetkezetek jól beváltak.

Tökésítették az üzletrészekre tör-tént hatos befizetésekkel, maig több mint 2 millió frtot, takarékbetétek útján pedig ezt jóval felülmúló összeget. Idegen hízelt élveznek a szövetkezetek ebben az esztendőben nyolc-tiz millió forintot úgy, hogy ma már évente tizenegy-tizenöt millió forint az az összeg, a mit hazánkban a köz-ségi hitelszövetkezetek a hitelre szo-ruló szövetkezeti tagok kezébe jut-tatnak.

Ma a hitelszövetkezeteknek a pénz otthon, falukban 5—6%-ba kerül. Ha a községi hitelszövetkezetek legfeljebb 2 százalékkal többet is szed be az adó-soktól, azt évenként — év végén le-vonva a kezelési költségeket — fel-osztja az adósok között, mert csak szövetkezeti üzletrészes tag kaphat hi-telt. Ezzel meg azt a sokak előtt hi-

tetlen dolgot létesíti, hogy az adós kap osztalékot és hogy minden gazda üzletrészes is lehet és nem fog a részvény csak a pénzzel bíró gazdag emberek javára jövedelmezni.

Egy-egy üzletrészt még a koldus is megszerezhet magának, mert ha naponként egy krajcárt is tőkésít, öt év alatt egy teljesen befizetett üzlet-része van. És mivel az első hatos be-fizetése által a szövetkezeti tagság minden jogait és előnyeit is élvezi, aligha lesz arra eset, hogy a többi krajeárokat félre ne rakja.

Ezeket akarja a kormány hazánk-ban általánosítani és népszerűsíteni.

A tíz év legelején a dolog nehe-zen és lassan ment. Egy-egy szövet-kezetet alakítottak itt is, ott is; az ország minden vármegyéjében egyet-kettőt. Oda jártak a szomszéd falu-beliek tanulni. A vásárokon a vásá-ros nép tárgyalgatta az új dolgot; a kapálóban megvitatták, megbeszélték és így történt meg az, hogy egy-két község szövetkezői az igazság erejével a vármegye összes gazdáit megnyer-ték az eszmének.

A gyakorlatilag kipróbált és jól bevált dolgot törvényjavaslat alakjáb-an dr. Nagy Ferencz budapesti egye-temi tanár gyurta át. A tábor többi munkatársai ezt a javaslatot megbi-rálták, gyakorlatilag bevált helyen módosítványokat indítványoztak, azok-al a kész törvényjavaslatot kiegé-sztették, pótolták, helyesbítették.

Ezt kell a törvényhozásnak tör-vényerőre emelni.

Nem lesz kicsiny mnnka. Megpró-bálja majd a földmivelési miniszter erejét, munkabírását, kitartó szívós-ságát. A mint a kezdeményezők kis

serege alig tudott megküzdni a nagy tőke antagonizmusával, ez még in-kább ellene fog állani egy ilyen, az ország lakóinak nagy részét jólétbe helyezni és függetleníteni akaró sociá-lis törvény meghozásának. Ebben azt mondhatni: elbirtoklás után szerzett jogát látja majd megsértve, hogy a nagy tőkének (részvényeseknek) joga van a hitelre szorult szegény földmi-vestől különböző címeken beszedett busás kamat jövedelemre és oszta-lékra.

Pedig nincs igazuk.

Mindenkinek egyenlően joga van, hogy sorsán segítsen és senkinek sincs joga, hogy mások kárán gazda-godjék.

A keresk. nagy tőke, ha nagy ha-szonra akar dolgozni, ne kamatoztassa pénzét és hitelét megszorult földmű-ves népen magas kamatra, minden kockázat nélkül, hanem vállalkozzék: építsen gyárakat, kezdjen más ipar-vállalatokat, gyámolítsa belterjedelme-sebben a kereskedőket.

A szövetkezeti eszme hívei nem kérnek sokat, csak arra van szüksé-gük, hogy a gazdák tőkéi a gazdák javára, az ök útján gyümölcsözőleg kezeltesse és az állam az ország-gyűlés és kormány útján nyujtson segédkezet, hogy ezt tehessék.

Nem anomalia-é az, hogy egy-egy község 4 százalékos jövedelmező ál-lampapirokban kezeli vagyona egy jó részét, míg a teljes hitelképes köz-ségi polgárok egy-egy vidéki takarékpénztárnál három hónaponként meg-ujtandó váltó útján 8—10 százalékra kapnak kölcsönt!

És mire nő ez az összeg addig,

míg a szegény hitelre szorult ezt a pénzt megkapja!

Megmondom.

Három hónaponként jár a váltó és kezelési díj. Három hónaponként kell befáradnia neki és kezesének a székvárosba: ott — ha a kezeseknek külön nem kell fizetni — a költsé-gen kívül elvesztegetnek személyen-kint egy-egy munkanapot; ezen felül nem rika eset az sem, hogy a váltó mellé óvadéki okmányt állítanak ki, melyet az adós költségére zálogilag bekebeleznek és a kifizetés után ugyancsak az ő költségére törölnek.

Az ilyen váltó-gazdaságot bizony nem a földműves nép részére talál-ták fel.

Tegyük fel azt, hogy egy-egy vidéki takarékpénztárnál naponként harminc-negyven apró falusi váltó esedékes, az adósok és kezesek naponként együtt valamennyien legkevesebb száz munkanapot vesztegetnek el; ez éven-ként csak egy áldásosan működő ta-karékpénztárnál harmincezer munka-nap. Ezzel nem törődik senki, pedig ez gyakran nagyobb kár a közjóra, mint a mekkora hasznót a részvénye-seknek az osztalékok hoznak.

Nem az az erős ország, a hol egyesek mások rovására nagy jólétnek örvendenek, hanem az, a hol min-denki egyenlően jólétnek örvend, a hol mindenki boldogul.

Ezt célozták a kezdeményezők ez-előtt tíz esztendővel.

Az országgyűlés és a kormány nyujtson támogatást és biztosítékot arra, hogy a gazdasági hitelszövetke-zetek az állam granciája mellett ala-kulhassanak, fejlődhessenek és műkö-dhessenek.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Virágrege.

Tölgyes erdő hús mélyiben,
Nyíllott a kedves gyöngyvirág,
Hófehér kelyhecskéiből
Messze terjesztve illatát.

Közelében a szegfűnek,
Nyílla szép piros virága,
Mít zefírke szellőkirály
Ide-oda himbálgata.

Mindketten a völgy szépei:
A gyöngyvirág édes ... szende ...
Míg a szegfű csábitóan,
Integtetett, nézett szerte.

Lanyha alkony volt a völgyben,
Már a holdfény is derengett ...
S gyöngyvirágtól fáradt lepke
Kért pihenni nyugvó helyet.

Majd jött a regg', a fénysugár
S még ott időz himes lepke,
Szíve vonzza — nem engedi —
Pedig vágya elröpülne.

És bucsuzik ... Isten veled!
Szép virágom, hű szerelmem.

Esküvőre visszajövök,
Mátkaegyed csókom legyen.

Az idő szárnyakon haladt,
Elmult reggel, elmult este,
— Mikor jön már szerelmese? —
A gyöngyvirág várta ... leste ...

De hiába! Késik, nem jön ...
Sűrű könny lesz mátkacsókja
S szívében hús sejtetem kél:
... Hátha megcsalni akarja? ...

Szegény virág! Valót sejtessz,
Hűtelen a lepke hozzád.
Oh! ha tudnád, de ne is tudd ...
Hol időz most, csókot hol ad?

Illatárban úszik minden,
Szellőcsóktól reszket az ág —
Lepke, szegfű most esküszik
... Sáppad ... remeg ... a gyöngyvirág.

Fehér kelyhe búra hajlik,
De nem panaszol senkinek,
Hisz bánata oly mély, oly nagy,
Nem értené azt senki meg!

S a bűtől hajlott örökre
Szép kelyhe a virágnak meg,
Emlékül maradvá megcsalt
Szíve édes szerelmének!

Valeria.

Mikor szorít a csizma!

Az egyszeri huszár, mikor a csá-szárt kiszolgálva, falujába haza-tért, ősi szokás szerint nagy várakozás-nak nézett elébe. Ennek megfelelő, mély tudományát igyekezett is megis-mertetni a falu népe előtt. A legelső vasárnapon templomozás után, miután csörgő taraju sarkantyuját módosan meg-pengette az eladó leányok előtt, leült a malom alatt s így szól a nagyszámu ál-mélködő közönséghez:

— Találós mesét mondok s a ki ki-találja, egy liter bort fizetek annak. Ta-lálják ki hát kendtek!

— E betűvel kezdődik, minden em-bernek van?

Szünni nem akaró mély hallgatás.

— De ostobák kendtek: egy pár csizma!

— Mondok hát másikat; K betűvel kezdődik, nem minden embernek van? Ismét csak hallgatás.

— Ezt sem tudják: két pár csizma!

— No mondok még egyet, ezt már a molnár inas is kitalálja: Sz. betűvel kezdődik, fán terem, édes, ha megérik?

— Apád tedd bolonddá öcsém — szól a törvénybíró — három pár csizma.

De hát hol szorít ebben a régi ado-mában a csizma? Ezt szeretné tudni a nyájas olvasó. Hiszen éppen ezt akarom elmondani.

Hát kérem szeretettel, ott szorít a csizma, a hol csak egy pár van. Akár-mennyi sok bőrt rápazarolt is a szakava-

tott lábtümművész, hébe-korba mégis csu-nyán szorít az. Különösen télen. De hát nem muszáj csizmába járni — mondja erre a városi ur. Igaz! Mária Terézia is azt mondta — állítólag — ha a népnek nincs kenyere, hát egyék zsemlet. Jókai Mórnak lehet, hogy az egy diszmagyar csizmájánál (a mi nem számít) nincs több, pedig ő tudná a csizmaszerzés olcsó mód-ját az általa megénekelt Fűssy Márton históriájából. Mikszáthnak meg — lehet — egy sincs, pedig ő meg éppen gyön-géd viszonyban volt híres Filcsik István-nal, a kinek becses „portrait“-ját is meg-örökítette.

De hát a falusi embernek kell lenni egy pár csizmájának. (Hogy jobb volna, ha kettő volna, mindjárt kivilág-lík.) E nélkül az élet örömei igen sava-nyuak, az élet utja meg tűrhetetlenül dö-cögös, különösen télen, ha fagy. Ti vá-rosi cipészek, megurhodott csizmadiák nem is képzelitek, mily óriási veszede-lem, ha az az egy pár legitim csizma valamely táján enyészetnek indul. Most az orra éhezik kására, majd a talpa vá-lik szerelmes társától, a fejétől (zum trutz: polgári házasság), most az egyik sarok igyekszik a másik nyomába, majd a talp kap olyan léket, mely akármely hadihajót is a tenger fenekére juttatna. Ekkor az egy pár csizma tulajdonosa, fi-jét bunak eresztve, ballag a csizmadiá-hoz, hogy kikuráltassa csizmájának meg-hibbant egészségét. De a tulajdonos kény-telen megvárni a teljes fölépülést, ha csak nem akar világ csufjára meztelen lábbal végig menni az utcán. (Hiszen

Ezt úgy értjük, hogy ha már az állam terheire a legnagyobb összeggel ugyanis a földadót fizető állampolgárok járulnak, a hitelszövetkezetek a forgalmuk után külön megadóztatva ne legyenek, a cégbejegyzést illetégmentesen eszközölhessék és a könyvek ne essenek illeték szempontjából azon szabályok alá, melyek alá a kereskedelmi üzleti könyvek tartoznak.

A szövetkezeti hitelező a nyert hitel által ugyanis az adóalapot a földet erősíti, fejleszti és fokozza, mert vagy házat és gazdasági épületeket emel, tehát újabb adóalapot terem, szőlőt rigoliroz, gyümölcsöst ültet, vagy más belterjesebb gazdasági ágat vezet be; tehát az adóalapot erősíti és fokozza, vagy igavonó marhát és lovat vásárol és így az adófizető képességét erősíti.

Igy aztán az államkincstár, ha látszólag kedvezményeket nyújt is a szövetkezeteknek, e kedvezmény tulajdonképpen a kincstár hasznára szolgál.

Az ország és a kormány adja meg a jogot a szövetkezeteknek, hogy a községek a kötményezett kötvényekben fekvő 4%-ot jövedelmező vagyont hasonló kamatra kellő biztosíték mellett legalább husz esztendőre kölcsönképpen megkaphassák.

Hiszen van erre már törvényünk, az 1888. évi XXXVI. t.-c. 26. §-a. Ezt kell most már legalább tíz év múlva végrehajtani.

Utasítsa a kormány a gyámhatóságokat és más közalapokat kezelő hatóságokat, vármegyéket, egyházakat stb., hogy azokat a tőkéket, melyeket takarékpénztárilag kezelnek, vagy melyek földbirtokos árvái tulajdonát képezik, avagy melyek általános szociális jótékony célú érdekeknek szolgálnak, hogy kellő biztosíték mellett mindenkori takarékpénztári kamatlábert a hitelszövetkezeteknek kölcsön adják.

Járjon jó példával maga a kormány elől és időközönként a bevételi kincstári feleslegeket ne csak kereskedelmi bankokhoz, de a hitelszövetkezeti pénztárakba is helyezze el aránylagosan és a postatakarékpénztári betétek egy részével is így járjon el.

Husz esztendő nem sok idő egy ilyen közgazdasági kérdés keresztülvitelére. De hiszem és remélem, hogy ha a szövetkezeti törvényt ez az országgyűlés meghozza, még nem lesz

késő és husz év alatt a magyar gazdák helyzete konszolidálódva lesz.

Vegyük csak azt, hogy hazánkban legkevesebb két millió családfő és önálló gazda van. Tegyük fel a legroszszabbat. A törvény életbe lép és minden gazda hetenkint csak egyetlen egy huszfillérest fizet be üzletész címen a hitelszövetkezeti pénztárba. Tegyük fel, hogy hetenkint csak harminc fillért nyert a naponként begyűlt és azonnal a szövetkezeti pénztárba kamatozásra elhelyezett forgó tőke után, melyet eddig zsebében kamat nélkül hevertetett, mivel a takarékpénztár távol volt, vagy idővesztéssel járt a kivétel és betétel.

Most pedig a községházán lesz a hitelszövetkezeti pénztár. Tegyük fel azt, hogy a szövetkezeti pénztár után kapott hitel és az eddig élvezett hitel kamatkülömbözete hetenkint csak 15 fillérrel ér föl.

Husz év alatt így is együtt lenne a hitelszövetkezet után a gazdák rendelkezésére több mint ezer millió korona tőke.

Megszűnne a vagyon elaprózódása, terjedne a belterjes gazdaság, a socialismus hidrájának fejét pedig könnyen fognók leüthetni.

Dr. Gidófalvi István.

Mikor kell a szőlőt metszeni?*)

Igaza van a közmondásnak, mely a régi jó borteremő világból való, de a mely a mai szőlő-regenerationális munkára és mindenben alkalmazható, hogy: „A jó metszés, bő szüret”, vagy „A ki idejében jól metszi szőlőjét, sok hordót szerezzen, töltse meg pincéjét”. Mikor van a szőlő-metszésre ez az alkalmas idő? A szőlős gazdák egy nagy része azt mondja: tavasszal, egy másik része azt mondja: ősszel. Melyiknek van igaza és miért?

Minden tudomány kísérletezés után jut el az igazságra. A kertészkedés is, mint szaktudomány és ennek egyik ága a szőlészlet, a kísérletezések és tapasztalatok egész nagy láncolatán jut el odáig a hol ma áll, s ha a szőlészlet jelenlegi stádiumában mindenben egyöntetű vélemény nem produkál, oka részben az, hogy a nyughatatlan és folyton új fölfedezések után vágyó lélek a mai vívmány mellett nem állapodik meg, hanem újabb kutatások után tör, másrésztben oka a nagyon is különböző éghajlat és talaj viszony, me-

*) Mutatvány Mauthner Ödön kiadásában megjelenő „A Kert” című kertészeti folyóirat 1897-ik évi január 15-diki számából.

tartja az egyszeri pappal, hogy „rimsig a mit már tud.” Sőt uram bocsá! még feleségét is kölcsön kérte mástól, mert az övé elment világot — látni. Nos tehát felállítá ezt a humánus intézetet.

Bogdánfalván nagy lett az öröm és meglepődés. Ez már igazán derék egy csizmadiák — mondogatták. El kell nézni neki, ha hitetlenül él is, hisz milyen jó, hogy az ember kap tőle csizmát kölcsön, nem kell ott ülni. Lehet napszámra menni a kölcsön csizmában s meg lehet keresni a reperáció árát, mire kész az egyedüli. Most már elülhet a zsidó „szuszer”, nem megy hozzá a manó se, ha csak a pap nem. Annak van még egy pár inneplő cipő-kje (ez nem pluralis majestatis csizmája, felhuzhatja az egyiket, ha a másik beteg. De majd segítünk rajta, nem adjuk meg a fizetését s aztán majd elnyövik valamelyik s majd odaszorul ő is. Ugy van, pártolni kell a fajtánkbelit. Jeremiás mester is felette örvendett, hiszen a bevétel is növekedett, de főképp azért, mert a csizmakölcsönzés okán adhatott magának egy kis prolongatit, hogy fajtabeliei támogató filléreit Mózsinnál egy kis szíverősítőre válthatta fel.

A kölcsön csizmak beszerzésében nem volt felette válogatós. Ott vette őket, a hol tudta. Hagyatékok árverezésénél, az örökhatyó csizmájának tételénél mindig Jeremiás volt a legtübbet ígérő. A magát felakasztottnak lábáról mindig Jeremiás huzta le a csizmát, lévén a szakértő beavatkozás dija maga a csizma. Ha valakinek két pár csizmája volt véletlenül és soknak találta annyi tenger-pénzt keresni

lyeket sohasem szabad figyelmen kívül hagyni.

De térjünk tárgyunkra: Ősszel kell a szőlőt metszeni, mondják többen a szőlős gazdák, különösen a régebbi idők emberei mert ősszel már nincs a szőlő fájában nedvkeringés, nem pocskolódik el a szőlőtő ereje, jobb lesz a termés minősége, dusabb és fejlettebbek a fürtök. Szőlőjünk ezen állításokhoz. Tudvalévő dolog az, hogy a szőlő venyigéje, bármilyen jól be legyen is érve, vastag belső részében, az ugynevezett „belében” mindig bizonyos mennyiségű viz-részt tartalmaz, mely belső rész, ha az őszi metszés következtében nyílt leszen, azaz ha rajta metszés-sebet ejtünk, a megmetszett termő venyigerész nagyon könnyen brandosodásba megy át, vagy a földbe takarva, a nagyon finom és igen érzékeny föltetek megfertőzhetnek s a termő ág rügyeinek megsemmisítését vonják maguk után. Már ezen körülmény is igen nyomós argumentum amellest, hogy a szőlő őszi metszése ma tulhaladott álláspont.

De menjünk tovább és döntsük meg a szőlők őszi metszésének tarthatatlanságát egyéb szempontokból is. Mi szükséges ahhoz, hogy a szőlő-venyigék rügyei virággal fakadjanak? Vajjon van-e erre behatással a metszés ideje, különösen az őszi metszés? Arra, hogy a venyigék szemei virággal fakadjanak, föltétlenül szükséges az, hogy az előző esztendőben a venyigék és vele a rügyek (szemek) teljesen beértek legyenek. Különösen a rügyekben koncentráldódnak mindazon kellékek, melyek a keletkező fürt létrejöttére föltétlenül megkívánatnak és erre nézve az őszi metszés nincs befolyással, erre nézve a szőlő őszi metszése, a fennebb mondatoknál fogva csak káros lehet. Ha pedig a szőlő venyigéje jól be nem ért és így a rügyben a jövődő fürt alkotó részei nem fejlődhetek ki, ebben az évben nem fog a rügy virággal fakadni — semmilyen metszés mellett!

Tény az, hogy ha a szőlőt tavasszal metszük, föllépven már a nedvkeringés, a szőlővesző nedvet veszít. De vajjon ez a nedv-hiány, (ha ugyan hiánynak mondhatjuk) van-e valami káros hatással akár a szőlő fájára, akár termésére vagy ennek mennyisége és minőségére? A természet a legbölcsebben intézkedett a növényzetek szükségleteiről, azok megszerzéséről, föntartásáról vagy a föltételek elvezetéséről. Ha a tavaszi időjárást megfigyeljük, azt tapasztaljuk, hogy egyikben a szőlő venyige metszés után kevésbé levedzik, a másikkban csakugy csepeg a venyige metszés-lapja! Mi ennek az oka? Az, hogy a szőlőtő, a természetből belévelt erőnél fogva, a tenyészethez föltételes nedvet elbocsátja, oly mennyiségben, a mennyiben erre az anyatoknak szüksége van. Már a közönséges szőlőmunkás is azt mondja, ha tavasszal bő a venyigenedv folyása: „Csurog a venyige; sok bor lesz”.

Mit szóljunk, éppen ezekre vonatkozólag a szőlő őszi metszésére, mikor a vegetáció szünetelven, semmi föltő nedv el nem vezetettik? Vajjon a gyakori

szem elvakuálásnak nem épen azon körülménye az oka, hogy a bedugult bécstornán nem tudván semmi föltőleges nedv kiszivárogni, a rügyet belülről, a tul bő nedv jelenléte öli meg? Ezzel szemben fordul ugyan elő, hogy a tavaszi metszésnél, ha tul bő neves a venyige, a lecsurgó nedv egyik-másik rügyet megromtja, de mig ez egy részt ritka jelenség, másrészt, a többi rügyekből fejlődő gyümölcs teljessége bő kárpótlást nyújt.

A fentebbi kérdésekre tehát támaszkodva a szőlészlet ujabkori szakszerű megfigyeléseire, kísérletezéseire, azon kijelentést adhatjuk, hogy: a szőlő tavaszi metszésérek észlelhető nedv elfolyásának, sem a szőlő fájára, sem a termés mennyiségére, vagy milyenségére, nemcsak hogy rossz befolyása nincs, hanem határozottan jó hatással van, mint természetes erőnyilvánításnak. A szőlő helyes és célravezető metszésének ideje tehát a tavasz.

Hát a kik szőlővesző eladásával foglalkoznak, azok se vágják le ősszel a vesszőket? Ne vágják le azok sem! A természet egy teljes évet adott a növényrészek lehető kifejlődésére, ne csonkítsuk mi meg ezt az időt! Ne, mert az nagyon megbosszulja magát!

Csak fedjük be ősszel, de ne mélyre, a szőlőt, tavasszal metszünk, ekkor szedjük le az eladó vesszőket és inkább az ültetéssel késsünk, mintsem a szőlőtőt rontsuk az őszi metszéssel! A természetben nincs sem ugrás, sem hátramaradás, látszat igen, de nem a mi föltőgásunkban; ma már az emberi tudás, igaz, hogy igen tágas, mély, sokoldalú és nagyszerű, de még a teljes tudás, minden szakban, a jövő idők kódében lebeg, még sok, nagyon sok kell odáig, hogy a természet minden erőinek működése ne „titkos”, hanem „nyílt” dolog legyen előttünk, addig támaszkodjunk a tapasztalati tényekre, mint igazságokra.

Mátray Lajos.

Különfélék.

— Tisztelettel felkérjük olvasóinkat, hogy előfizetési hátalékaikat kiegyenliteni sziveskedjenek. Helybeli előfizetők nyugtáikat a lapkihordótól átvehetik, vidékiek pedig legcélszerűbben postai utalványlapon fizethetnek elő.

— Aranykönyv. Özv. Hegyi Mihályné ő nagysága, városunk szülötte, ki nemeslelkű áldozatkészségéről országzerte ismeretes, a sz-somlyói ref. templom kijavítási céljaira a munka megkezdésekor lefizetendő 500 frt adományt biztosított. A fejedelmi adományért e helyen is hálás köszönetet mond az egyház elnöksége.

nincs mindig bucsujárás.) Ez pedig kétképpen borzasztó. Először a tulajdonosra nézve. Mert tudni kell, hogy ez az egy pár csizma mindig akkor lesz beteggé, mikor a tulajdonosnak egy megveszekedett krajcárja sincs. A gyors segély pedig buszasan kell megfizetni. Borzasztó másodsor a csizmadiára. Méltóztatnak tudni, hogy minden mesteremberek között a foltozó csizmadiák a leghazugabb, ki rendesen két héttel előbbre ígéri az egészség helyreállítását a tényleges felépülésnél. Ez neki nagy öröm, ez hosszabbítja élete napjait, különben alig érné meg a kerek székben a bőr és csizir észbontó illata közt a 70, vagy mennél feljebb 80 esztendőt. Ha tehát rögtön kell megépiteni a csizmát, élte hosszának rovására dolgozik. És ez nem valamely babona, sem nem ráolvasás, hanem való igazság, mert a kura hosszú tartamából, mindig bizton lehet következtetni a munkaközben elköltött, ama bizonyos — kupicákra. Ez tehát kifogástalanul állana. Az egy pár csizma tehát szorít, szorítja még a csizmadiát is.

Dienes Jeremiás uram nem azért lett csizmadiák, hogy éles eszével a bivalybőr talpakat hasogassa, hanem hogy gondoljon ki valami nagyot és merészet. Így állította fel a csizmaegészség helyreállító gyógyintézetet csizmakölcsönzéssel egybekötve (néhány férjek nem bannák, ha a gyógyfürdők is ad notam cselekednének). Erre az ötletre úgy jött Jeremiás, hogy a kölcsönzés különböző hasznait jól ösmérte. Ő maga kölcsönkért (hitelezett) pálinkát ivott, kölcsönkenyeret evett, kölcsönkért olvasott volna, ha azt nem

bennök; Jeremiás kopási percent levonása mellett átváltotta az egyiket, ígervén érte egy sámfát és egy talpalást (hja, faluhelyen ilyen pénzben beszélnek). Így tehát a kölcsön intézet igen különböző eredetű csizmákból volt összeállítva, csak abban voltak egyformák, hogy mindannyian parasztoktól levett csizmák voltak. Hanem volt közöttük egy madárlátta csizma. Új és ráncos száru. Sarkán nyalka patkó fenyegette a pádimentumot s volt réme a tyukszemeknek. Ezt egy vidéki ismeretlen legény hagyta Jeremiásnál — mert állítólag szorított — kisámfázás végett. De lelke kötötte Jeremiásnak, hogy harmadnapra kész legyen, mert ő vőlegény s abban akar megküldni, maga pedig kiválasztván a legjobb csizmát, elutazott. A legényt azóta nem látta senki Bogdánfalván. Hosszu várakozás után aztán Jeremiás megtette első osztályu cserepárnak, melynek igénybevételénél naponta egy porció bundalé koptatási hányad volt fizetendő az intézet tulajdonos javára.

A csizma még új volt, mikor az én egyetlen kocsisom még egyetlenebb pár csizmája az enyészet harcában már-már legyőzetett. Hetyke legény létere nem akart valami asszonytól levett kölcsön-csizmát huzni ideiglenesen sem a lábára. Oda se nézett hát a kupica pálinkának. Gangos lépésekben menetelt el előttem a takaros csizmában s panaszkolta, hogy csak az a baj, hogy szorít egy kicsit, másképp el is cserélte volna Jéri bácsival.

Másnapra nekem váltóházam volt a szomszéd város takarékpénztárában, de

magam nem mehetvén, csak kocsisomat küldtem be a szükséges váltóval és összeggel. A kocsis, bár alig tudott már lépni, vigan fütyörészve ült lóra s azt mondá, hogy a t-i leányokat a halálos hideg (már mint szerelemhideg) rázza ki, ha meglátják, milyen szép csizmája van neki.

Nem éppen így történt. Harmadnapra tudtam meg a dolgot, mikor kocsisomnak, lovamnak, váltómatnak, pénzemnek, de még a kölcsön-csizmának is nyoma vesztvén, a városba siettem. Mikor ugyanis a vendéglőbe vezetvén lovát, a takarékléle bicegett, figyelmet gerjesztett mindenfelől. Egyfelől sajnálták, másfelől gunyolták, hanem ez még csak elviselhető lett volna. Egyszer aztán elkialtja magát egy érment fiatal gazda: fogjátok meg a tolvajt, a lábán van az a pár csizma, a mit a szerkeszkasom pálcájáról az őszön elloptak. A kocsis szaladni akart, de szorított ám a csizma s mihamar lefültették. Váltig mesélte volna ő a csizma történetét, de nem hitték. Dutyiba vele, kialták mindenfelől. Ugy lett. Az én kocsisom dutyiba került, a lovam a vendéglőben éhezett s egy fuvardij után ment.

A kocsist valami nagy nehezen jóállásomra kieresztettek, hanem a váltómat megóvatolták. Azóta, ha kocsist fogadok, első kérdésem: van-e két pár csizmad?

— Hát ugy-e kérem szeretettel, hogy szorít az egy pár csizma?

Milio.

— **Vizsgájó bíró.** A m. kir. igazságügy-miniszter a zilahi kir. törvényszék területére vizsgáló bíróul Balogh Győző kir. törvényszéki bírót, helyetteséül pedig Cziple Sándor kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

— **Uj főrendiházi tag.** Ő felsége a király dr. Jókai Mórt, a magyar költőfejedelmet élethossziglan főrendiházi taggá nevezte ki.

— **Br. Bánffy Dezső** miniszterelnök ö nagyméltósága, városunk képviselője, ki a ref. egyházat már két ízben részeltette nagyobb adományban, a f. hó 31-én tartandó táncmulatságra 15 forinttal váltotta meg jejét.

— **Tűzoltó bal.** A szilágy-somlyói önkéntes tűzoltó egylet f. évi február hó 13-án, a városi színház helyiségében, tűzoltói, valamint a tűzoltói zenekar szerelvényeinek gyarapítására zártkörű táncvigalmat rendez. A minden tekintetben kedélyesnek ígérkező táncvigalom előkészületei már folyamatban vannak.

— **Gyászhir.** Balta Elemért s városunkban közszeregetben álló családját e hó 23-án meglátogatta a kérlelhetlen halál s kis leánykájokat, a másfél éves Annuskát elragadta a szerető szülei karok közül. A kedves gyermeket a gyászoló szülőkkel együtt siratják kis testvérei: Zoltán és Gyula.

— **Szives tudomásul.** A f. hó 31-én rendezendő táncmulatságon közbejött akadályok miatt tombolajáték nem fog tartatni. Azon nemesszívű hölgyek, kik a jótékony célt e részben is előmozdítani akarták, fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **A fas szőlőoltási tanfolyamra,** melyet városunkban e hó 21. 22. és 23-ik napjain Guzman Dénes m. kir. borászati és szőlészeti felügyelő a színház helyiségében tartott meg, most még számosan jelenek meg, mint az előző évben is. A tanfolyamot mind a három napon mintegy 100—150 érdeklődő látogatta meg, kik között számosan voltak olyanok is, akik már az előző évi előadásokat is sikerrel haligatták s már akkor bizonyítványokat is kaptak. Most 72 új fillokszera elleni harcok kapott bizonyítványt a fűsoltás körüli eljárás elsajátításából. Városunk szőlőművesei nagyobb számban is megjelenhettek volna. A résztvevők nagy része pereseni igyekvő fiataliságból állott. Mint minden évben, most is ott láttuk Szénássy Miklósné öngyászát s a vizsgáztatásnál, mint elismert szakértő szintén közreműködött.

— **Kényes kérdés.** A veszett kutyák csatangelését meggátlandó, rendőrileg elrendeltetett a kutyák megszájkosarazása. Ugy látszik azonban, hogy rendnek nem muszáj lenni, mert még most is sok mihaszna eb kóborog a város utcáin szájkosár nélkül. Hát csakugyan olyan kérdés lenne az a kutyák megkötése, vagy megszájkosarazása, hogy éppenséggel nem lehetne azt teljes szigorral keresztül vinni?

— **Posta forgalmunk.** A szilágy-somlyói m. kir. Posta és távirat hivatal 1896. évi forgalmáról következő adatokat közöljük: Kézbcsítve lett helyben naponként átlag 412 drb. közönséges levélpósta küldemény, (levél, levelezőlap, nyomtatvány) és naponként átlag 270 drb. hírlap és folyóirat. Ajánlott levél feladatot egész évben összesen: 14.521 drb. kézbesítettett 13.650 drb. Pénzeslevél és csomag feladatot összesen: 5561 drb. kézbesítettett 11.927 drb. Bevétele levélbélyeg és portóért 12.300 forint. Postautalvány feladatot: 14.462 drb. 363.330 forint értékben, kifizetett 13.583 drb. 307.873 forint értékben. Postatakarékpénztári és cheque bevétel 345.477 forint, kifizetés 52.800 forint. Távirat kezeltetett 8931 drb. Évi összes készpénzforgalom 1.541.002 forint.

— **Tea-estélyt** rendez a zilahi kaszinó február hó 6-án saját helyiségeiben „otthona” építési alapjának gyarapítására.

— **Magyar-Valkón** f. hó 18-án tartatott meg a körorvos választás, mely alkalommal a m. valkói, gyümölcsényi, alsóbáni, és felső-széki körjegyzőséghez tartozó községekből alakult közegészségi körkörorvosává — 8 pályázó közül dr. Kocsis Gézá, Torontálmegye Szárcsa község jelenlegi körorvosát választották meg közfelkiáltással. A választás után Kajetán Kálmán körjegyző házában kedélyes este gyűlt egybe a választók intelligens osztálya. Pohárköszöntőkben nem volt hiány. Tünető lelkesedéssel éltették a Dorogi Pál magyar-pataki r. k. lelkész által csinos tőszben felköszöntött Nagy Domokos járási főszolgabíró. Majd Gál Lőrinc köszöntötte fel a házigazdát. stb. Az orvos választó gyűlést nemcsak a most említett kedélyes este fejezte be — de mint mindig, ha erre az idő és alkalom kedvez — Nagy Domokos főszolgabíró másnap

egy csinos kis — előre kieszelt — rögtönzött hajtóvadászatot rendezett, melyen, mint harctéri tudósítónk írja, sok nyul elesett, de megszámlálhatlan volt az elejtett „róka” is.

— **Tanitó-gyűlés.** A szilágy-megyei Tanítótestület zilahi járásköre f. év febr. 2-án délelőtt 9 órakor kezdve Zilahon, a megyeház termében gyűlést tart; ugyanazon napon, délelőtt 11 órakor Bötös-ünnepélyt rendez.

— **Bíró választás.** Szilágy-Csehben f. hó 26-án községi főbíróvá Pojlák János földbirtokost egyhangulag megválasztották.

— **Vilamos vasut** építésén fáradoznak, mely Debrecen és Nagy-Várád között rövidebb vasuti összeköttetést létesítene. A villamos vasut Nagy-Váradról kiindulva, Püspökín, Biharon, Marján és Hosszupályin keresztül van tervezve Debrecenig, hol a Szent-Anna-utcán menne be a városba.

— **Az erfurti császár.** Ez egy új potentatus, nem ugyan operettebeli, hanem egy budapesti magügnök császára. Ezen ügnök az erfurti császári kir. udvari szállítónak magvaival kínál meg bennünket. Ezekből a magvakból nőhetnek aztán az igazi bolond gombák. Ki hallott már valamit az erfurti császár-ról? Az ilyen cégekkel szemben tessék aztán bizalommal viseltetni. Vagy csak nem akarja a közönséget félrevezetni, hogy osztrák császári és magy. kir. udvari szállító?

— **Egy hü cseléd megjutalmazása.** Az országos erkölcsnemesítő egyesület elnöke, gr. Csáky Albin ur által 80 korona jutalmat küldött le Ince Károly urnál Zoványon 45 évig hűségesen szolgált kémeri születésű Tóth Krisztina részére, egy díszesen kiállított okmány kíséretében. A leküldött jutalom és okmány a zoványi községi előjáróság által folyó évi január 21-ik napján ünnepélyesen adott át a 80 éves megjutalmazott asszonynak, ki elérzékenyülve halásan fogadta el. A kitüntető okirat szövege: „Országos erkölcsnemesítő egyesület örök emlékül Tóth Krisztinának Zoványon. Az országos erkölcsnemesítő egyesület az 1895. évben a Királyhágóntúli megyékre jutalmakat tűzött ki a hűséges régi cselédek számára. A pályázók közül hiteles okiratok alapján a néhai Eiben Józsefné hagyatékának egy évi kamataira, vagyis 80 korona jutalomra az igazgató választmány Tóth Krisztinát érdemesítette, ki Ince Károly urnál 45 évig szolgált mint becsületes, jó magaviseletű, jó erkölcsű és hűséges cseléd. E nagy hűséget, kitartást és erkölcsöséget az országos erkölcsnemesítő egyesület elismeréssel, és jutalmazással tüntette ki és kívánja, hogy büdítésul szolgáljon másoknak is. A ki hü, becsületes és jó, azt megáldja az Isten! Budapest, 1896. március 25-én Az országos erkölcsnemesítő egyesület nevében, Grf. Csáky Albin egyesületi elnök, Dr. Gyulay Béla titkár.”

— **Kedélyes csendörök.** A „Szilágy” ban olvassuk a következő nem mindennapi históriát: A pelei csendörök vígan éli világát. Pompás névnapokat rendeznek mindenikük tiszteletére. Ám csak ötön vannak s mivel a két-három dísnótórral is legfőlebb nyolcra szaporodnak az ily vidám esték száma, a találkónyság gondoskodott e napok szaporításáról. Így aztán rendeznek gyakran „Jakab” napokat, melyek estétől a késő éjszakába s onnan a fényes reggelre nyulnak át. Ilyen kedélyes „Jakabnap” tartódott e hó 17-ike estétől 18-ika reggeléig. Mindazáltal, hogy „a rák a vetésre ne menjen” reggel az örsvezető két csendőrt járóri szolgálatra küldött. Hogy, hogynem azonban a két csendőrt a járóri szolgálatot csak az ifjú tanítóig teljesítette. Ide bementek s fegyvereiket sarokba állítva a „papramorgós” üveg vallatásához fogtak. Az amugy is mámoros csendörök egészen nyájasokká lettek, annyira, hogy az egyik csendőrt bement az iskolába és a magukra maradt tanítványoknak énekkórárt adott, még pedig azok által nem hallott énekekből. Tanitgatta nekik az egyházi énekek paródáit, melyek talán a csendőrlaktányán valamelyik Jakabnapon születtek, majd a hatás még nagyobbátételeére egy, az isten mindenütt jelenvalóságát s a krisztusi szeretetet közvetlenül feltáró, csaknem érzéketlítő következő dalt igyekezett betanítani a nebulóknak:

Ha be megyek az Ugorka-esládába,
Ott iszik az öreg Isten bujába,
Szent Péter a sarkantyúját pengeti,
Jézus Krisztus a csaplárnét öleli.

A gyermekek pedig igyekeztek fujni a nótát, annyival inkább, mert a kedélyes csendőrtanár a reszkető nebulók oldalán ütötte a taktust. S már-már egészen jól is ment volna a dal, mikor a tanító észrevevén, hogy örökbe pogányok jöttek, kivezeté az

amateur — énektanár urat. Később a két csendőrt folszerelte ismét magát s déltájban elindult az örsjáratra. Véletlenül találkozott az örsvezetővel, ki sokak szemeláttára aprópénzzel látta el őket az utra s elküldötte szolgálatuk teljesítésére. Hogy részeg csendörök 4 órai késéssel indulnak örsjáratra s hogy részeg csendöröket a valószínűleg szintén mámoros örsvezető szolgálatra kerget, hogy csendőreit a publikum előtt felpofozza s végre, hogy a laktányán sűrűn ismétlődnek az orgia-szerű „Jakabnapok” kártya betétekkel, ezeket nem bírálgtatom. De az talán mégsem tartható a csendőri szolgálat hatáskörébe, hogy az iskolában énekleckéket adjanak, s a vallás kifigurázásával, a gyermekeknek trágár dalokra tanítsák.

— **A „Rock”,** Angolországban a legrégibb biztosító társasága; a „Rock” elhatározta, hogy üzletkört kiterjeszti Magyarországra is és Budapesten vezérképviselőiséget állit. A vezérképviselőiséggel megbízták Fischer József urat, főorvossá dr. Irsai egyet. m. tanárt, ügyész-szé Neumann Antal és Neumann Sándor jogtudorokat nevezték ki. — A „Rock” biztosító intézetet 1806-ban alapították. Régibb és szilárdabb intézet nincs a világon. Üzletköre nemcsak az élet- és járadékbiztosítás, hanem kiterjed olyan ágakra is, a minőket a magyar monarchiában még nem honosítottak meg. A „Rock”-nak biztosíték alapja 38 millió forint. A biztosítási alap a főállók biztosításnak 75%-a és a biztosított összeg jelen értékének 198%-a úgy, hogy a „Rock” minden 100 frt kiadásával 198 frt fedeztet áll szemben. A „Rock”-nak rendkívül előnyös és felette olcsó a díjfértési táblázata, a nyereség részesedés is rendkívül nagy.

— **Divattudósítás** az 1897-ik évi tavaszi idényre. Henneberg G. ismert nevű selyemgyára Zürichből a következő sorokat küldi velünk: „Az idei tavaszi évadban nem mutathatunk fel kiválasztott, különös kedveltségű selyemszövetet. A két éven keresztül kedvelt taffet — habár néhány fajtában utó rendelve lettek is — elvesztette uralmát, mivel a nagy dudor ujjak, melyekhez igen alkalmas szövetanyagot szolgáltatott, többé kevésbé idejüket multák. A taffet helyettese főleg a csinos, apró affekttel készült taffetas armüre lehet, valamint az apró s közép dessinű taffetas fagonné és louisienne is kiváló szerepet játszhatnak. Chinés-selymek, melyeket oly sűrűen rendelnek, „divattalanná lettek”, illetőleg csak váljanak, mivel még egyre megrendelés tárgyát képezik; nagyobb mennyiségben mint valaha! Nem a nagy, ríktó a sok színű pompadour kivételben, hanem az apró egy színű mintázatban, s a kicsiny vagy többszínű szétszórt virágokkal, e két utóbbi genre még ezen esztendőben is kiváló kedvence marad a hölgyvilágnak. — A moirée velour (a morirée antique helyett), előkelő, majdnem fenséges szövése s hasonlíthatlan tűzével! Satin duchesse, merveilleux, surah és radzimir, miként ez ideig, úgy ezentul is megállják megszokott helyeiket, valamint a damass is épp úgy feketében mint színesben; ez utóbbi azonban csak apró vagy közepes dessinben! Taffetas glacés (changeant vagy sillerselyem) „marad”: mert e fajták különösen belésül és alsószoznákhoz nagyon keresettek; mivel a hölgyek mindegyre jobban belátják, hogy az utóbbi célnak inkább megfelelők és szebbek, mint a fehér. — Egy kedvenct majdhogy elfeledtem: Foulard-selyem! Főleg gyönyörű dessinnel, nyomva avagy fagonnirózva világos, könnyű gyengéd alakra. Legujabb színek a következők: Marie Antoinette Louis XV, Météore, Crevette, Vénus, Papiillon és Isly — társasestélyekre: a közép és sötét cachemire-színek különösen a zöld s ennek különféle árnyalataiban.

— **A vidéki hírlapírók szövetsége.** A vidéki hírlapírók szövetsége Budapesten vasárnap délután tartotta első igazgatósági ülését a Pannónia-szállodában. Jelenvoltak Kulinyi Zsigmond elnökön kívül Szávay Gyula alelnök, Hindy Árpád, Békeffy István, Palócz László, Hegyi Jenő és Rumi Sándor igazgatósági tagok. Az igazgatóság az alapszabályokat végleges szövegezésben elfogadta s most felterjeszti a miniszterhez. Ugyancsak elfogadta az igazgatóság az ügyrendet is. Most aztán sorra kerültek az egyes városok jelentései, mint Arad, Temesvár, Szeged, Győr, Pécs, Sopron és Debreczen városoké, a hol már mindenütt nagyban folynak a munkálatok az egyesület tőkéjének érdekében. Eddig 26 város 87 hírlapíróval lépett a szövetségbe s a szövetségnek eddig 42 alapító és 274 pártoló tagja van, a mi körülbelül hat ezer forintnyi összegnek felel meg. Az egész országban megindult egyöntetű munka a legszebb reményekre jogosítja az egyesületet s az előjelek után ítélve, tavaszig a szövetség vagyona 25—30 ezer forintra emelkedik, ekkor ezután végleg megalakul a szövetség nyugdíj- és segélyalapja.

— **Vetőmagvak** (budapesti tudósítás). Vöröshere (lóhere). A mult héten vajmi kevés lett ajánlva, a menyiben a legelsőrendű minőségek már egészen fogytán vannak, a közönséges vagyis piaci áruból forgalomba került készletek pedig oly csekélyek, hogy alig számba vehetők. A külföldi fogyasztók érdeklődése némileg meggyengült, ez azonban az üzlet szilárd helyzetét nem befolyásolhatta, annál is inkább, mert néhány számottevő termelő vidék ez idén a rossz termés következtében mit sem bocsáthatott piacra és így a külföld a magyar lóherének folyton kész vevője. Lucerna. A belföldön még rendelkezésre álló néhány készlet oly csekély, hogy a piacon szerepet nem játszik és így már a közel jövőben csakis a behozatalra leszünk utalva. Ez azonban alig fog nagy mérveket ölthetni, mert a franciák már az idény elején 100 kilónként 65—70. forintra tett követelésükhöz ragaszkodnak és úgy látszik nem hajlandók és nem is fognak engedni. A többi magfélékben mint répamag, fűmag, búkköny stb. magkereskedőknél meglehetősen élék forgalom volt. Jegyzések nyerráruért 100. kilónként Budapesten. Vöröshere idei termés 45—52 frt. Lucerna tavalyi termés 40—45 frt. Lucerna idei termés 48—55 frt.

— **Báti selyemszöveteket 35 krtól** 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— **A „Pallas Nagy Lexikoná”** -nak 186—190. füzetei is megjelentek, melyek a XIII. kötet 6—10-ik füzetek képezik. A nélkülözhetetlen mű e részének főbb oikiei közül csak a következőket említyük meg: Oláhország, Olajfestészet, Olasz festészet, Olasz irodalom, Olaszország, Ólom, Ópium, Óra, Orosz nyelv és irodalom, Oroszország, Orvostudomány, Osztrák császárság, Osztrák-magyar bank, és Örmények. A füzetekhez csatolt mellékletek a következők: Orvosi növények (3 tábla), Örvös-művészet és Pálmák (2—2 tábla), Oszloprendszerek, továbbá Oroszország, Osztrák-magyar monarchia és Palesztina térképei, végül pedig az Oroszlán színes képe.

— **Rablás, mindenütt csak rablás** ezen a télen — hiába az ember folyton vágyakozik mások vagyonára, mások kincsére. Ha szép szerével nem jut hozzá, hát lop. — A pénz, a kincs mozgattja a világot — különösen a szellemi kincs. Egy ilyen szellemi kincstár a „Képes Csalládi Lapok” című képes szépirodalmi hetilap, — mely kitünő cikkeknek valóságos tárháza, — mit előfizetőinek fényes gárdája eléggé bizonyít. Felhívjuk az olvasó közönség figyelmét e kitünő kiállítás lapra, mely valóban megérdemli, hogy a közönség pártolja. Multja, mely 18 éves már — jelenje, melyben minden igényt kielégítő elég biztosíték, hogy jövőre is mindig kedves és türelmetlenül várt vendége lesz a magyar szalonoknak. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal, Budapest, Váci körút, 42. szám.

— **Hazánk történelmének évlapjain** egyike a legsivárabb s leggyászosabb korszakát képezi I. Lipót uralkodása (1657—1705). E korszakba esik a politikai vérfürdők egész sora, Bécsújhelytől kezdve Eperjesig, s e korszak látta utoljára fellivanni II. Rákóczy Ferenc kezében a szabadság kivívásának szentelt kardot. Ki e borzalmas korszak leírását a maga egész valóságában olvasni akarja, az vegye elő Szalai-Baróti „Magyar Nemzet története” (kiadója Lampel Róbert, Wodianer F. és fiai Budapesten.) melynek most megjelent s hozzánk is beküldött ötvennegyedik fürete ritka élénkséggel s közvetlenséggel ecseteli az említett korszak pár tragikus felvonásait. S teszi ezt oly pazar s az érdekesnél érdekesebb képdísz kíséretében, minőt hasonló irodalmi alkotásnál eddig alig láttunk.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Eladó ó bor.

Saját termésű 1885-iki
várhegyi bor — 4 hekto-
liter — eladó.

Értekezhetni **Barna Jó-
zsef** tulajdonossal Szilágy-
Somlyón.

6480—896. tkvi. szám.

Viszárvéresi hirdetmény.

A kir. kincstár jelzálogos hitelező kérelmére Enyedi Gerzson késedelmes árverési vevő ellen a tasnádi takarékpénztár végrehajtónak Sámuel Róza férj. Weisz Izsákné végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a birói viszárvérés 602 frt 01 kr. vételár hátralék, ennek 1896. évi február 8-tól járó 6% kamatai, 4 frt viszárvérés kérelmi s a további költségek erejéig ezen elrendeltetik, határidejűl **1897. február hó 15-ik napja** d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Zálnok községhez tartozó területen, az árverési feltételek pedig a következőkben állapittatnak meg.

I. Amikor is elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alul is

a) végrehajtást szenvedő Weisz Izsákné szül. Sámuel Róza nevében álló és Enyedi Gerzson késedelmes árverési vevő által megvett s a zálnoki 475. sztkvben foglalt 55a hrszámú házas belsőség és tartozékai az Enyedi Gerzson által megígért 652 frt 01 kr. vételárban mint kikiáltási árban;

2) Árverelni szándékozik kivétel nélkül tartoznak az eredeti kikiáltási ár tízszáztól vagyis 45 frt 80 krt. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban birósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni,

a vagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság Sz.-Somlyón, 1896. december 30.

DONOVÁK SANDOR,
kir. aljbíró.

1169—1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbiróság 1129—1896. számú végzése által a budapesti bankgyesület részvénytársaság, Brüder Löwe, Leopold Rozenczveig és Spiczner Koritsner cégek javára, Lázár Antal fia ellen 275 frt 16 kr., 93 frt 35 kr. és 244 frt 16 kr. tőke, ennek 1896. évi június hó 16-ik napjától számítandó 6% kamatai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1791 frt 55 kr-ra becsült bolti árucikkek és felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1157. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón, alperes boltihelyiségében leendő eszközésére **1897. évi január hó 30-ik napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sz.-Somlyón, 1897. évi január hó 12-ik napján.

VIRÁG LÁSZLÓ,
kir. bir. végrehajtó.

7912—896. tkvi. szám.

Hirdetmény.

Badacson község telekkönyve birtokszabályozás folytán átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. cikkek tényleges birtok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekgyezzkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit és valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 16. §-a b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják; e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis **1897. június hó 30-ik napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be; mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után indított törlési kereset annak a 3-ik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálható.

2) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §§-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 6 §-ában foglalt kiegészítéseit és a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánók írásbeli ellenmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1897. évi június hó 30-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fognak.

3) hogy mindazok, a kik a tkvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, 2—3

nemkülömbben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1897. június 30-ik napját bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetéstől származó bármilyen igényletét jóhiszemű 3-ik személyek irányában többé nem érvenyesíthetők.

Az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kézbesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a menyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat csatoljanak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtsanak, azok az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1896. december 12.

DONOVÁK SANDOR,
kir. aljbíró.

PÉNZKÖLCSÖN

birtokokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4½ százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

**** P É N Z T ****

váltókra 5—6 százalékra 10,000 frtig gyorsan és discretio mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, — ugyszintén váltókat leszámítottat

Schwarecz Márton Budapest, VII., Dob-utca 69.

Kitűnő referenciákkal szolgálhatok.

1-10

ELADÓ

YORK-MADEIRA szőlővessző, ótás nélkül termő, de ótó alanynak is kitűnő, főként köves talajra megbecsülhetetlen, — gyökeres, 1000 drb. ára **30 frt.** — Készlet 4000 darab.

SIMA YORK-MADEIRA szőlővessző, 1000 darab ára **10 frt.** — Készlet 10,000 darab.

Arankamentes 1896-ik évi saját termesztésű

vörös lóhermag,

métermázsája **50 frttal,** — készlet 12 métermázsa.

Arankamentes 1896-ik évi, saját termesztésű

LUCZERNA MAG

métermázsája **55 frttal,** — készlet 2 métermázsa.

Bölöni Sándornál

Szilágy-Somlyón.